

Ο ΝΟΓΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοχτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συνδρομές (δρ την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ἂν δὲν προπληρώσει τὴν συνδρομή του.

20 λεπτά τὸ φύλλο. — Τὰ περασμένα φύλλα πουλιούνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κιόσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

“ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ,”

(Λόγος πὺν βγάλτηκε στὴν ἐσπερίδα τῆς 25 τοῦ Μάρτη στὸ Ροβέρτειο τῆς Πόλης)

Ἀφιερώνεται στὰ Ρωμιόπουλα τοῦ Ροβέρτειου

Εἶχα χρόνια νὰ πάγω στὴν πατρίδα μου· ἔφυγα δέκα χρονῶ παιδί καὶ γυρνοῦσα παληκάρι παραπάνου ἀπ' τὰ εἴκοσι. Φαντάζεστε μὲ τί χαρὰ ξανάδλεπα τοὺς κάμπους τῆς, τὰ ποτάμια, τὰ βουνά, τίς ἐξοχές τῆς. Ἀπ' τίς τελεφταῖες μιὰ προπάντων μ' ἄρεσε. Ἕνας μικρὸς λόφος γεμάτος πέτρες μεγάλες καὶ βράχους. Ἐμοιαζε πολὺ τὴν Πνύκα καὶ τὸν Ἄρειο Πάγο τῆς Ἀθήνας, μὰ μόνο στὸ ἐξωτερικό: κανέναν ἱστορικὸ χαραχτήρα δὲν εἶχε. Καταλαβαίνετε λοιπὸν πῶς ἡ ἴδια δὲν εἶταν διόλου ὁμορφή. Μὰ ἀπ' τὴ κορφὴ τῆς ἔχταχτο θέαμα ἀπλώνουνταν στὰ μάτια σου, μάλιστα ἀργὰ τὸ ἀπόγεμα μὲ κανένα περίλαμπρο βασίλειμα. Ἀπ' τὸνα μέρος ἡ Πόλη, τὸ τελεφταῖο ἀξιόλογο προπύργιο τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴ Θράκη, χτισμένη πάνω σὲ δυὸ βουναλάκια· ἀπ' τᾶλλο μακρὺ ἀκριβῶς μπρὸς στὸν ἥλιο πὺν κατεβαίνει μέσα σὲ χρυσογάλαζα κύματα, ἕνα βουνὸ πὺν σηκώνεται σὰ σκόπελος μ' ἕνα Βυζαντινὸ πύργο στὴ κορφὴ του, πὺν μόλις διακρί-

νεται, καὶ μπρὸς σου μακρὺ, ἀκόμα πιὸ μακρὺ, πέρα ἀπὸ ἕνα πλατὺ καὶ μισοκυκλικὸ κάμπο, τὰ Μικρὰ Μπαλκάνια πὺν μόλις μπορεῖς νὰ τὰ διακρίνεις πάνω στὸν ἀνατολικὸ οὐρανό, πὺν ἀρχίζει κι ἀφτὸς νὰ χάνει τὸ χρῶμα πὺν τοῦ δάνεισε γιὰ λίγα λεφτὰ ὁ κόκκινος δυτικὸς, καὶ νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ τὴ νύχτα.

Πολὺ μὲ τραβοῦσε ἀφτὸ τὸ μέρος καὶ συχνὰ πηγαινα καὶ καθόμουν στὰ πόδια ἑνὸς βράχου καὶ διάβαζα κανένα ἀγαπημένο μου βιβλίο.

Ἐκεῖνο τὸ καλοκαίρι ἔλοι ἔδλεπαν τὰ πράματα πολὺ σκοῦρα. Κυριολεκτικὸ τσαλαπάτημα τοῦ ἀδύνατου καὶ κακομοιρασμένου Ἑλληνισμοῦ ἀπ' τὴν Τουρκιά, καὶ διωγμὸς συστηματικὸς κι ἀλύπητος τῶν Ρωμιῶν ἀπ' τὸ Νεοτουρκικὸ Κομιτάτο. Ποτὲ δὲν εἶχα αἰσταντεῖ βαθύτερα τὴ λύπη πὺν πάντα μοῦ προξενοῦσε ἡ ἀδυναμία κ' ἡ κακομοιριά τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Νὰ πὺν στέλνουν νότες, τὴ μιὰ κατόπι ἀπ' τὴν ἄλλη, καὶ τί νότες, χειρότερες ἀπὸ τελεσίγραφα· νὰ σοῦ δίνουν διαταγές, σένα, ἕνα κράτος ἐλέφτερο, νὰ σοῦ ἐρίζουν πολιτικὴ πρόστυχη καὶ δουλική, νὰ φοβερίζουν πῶς θὰ σπάσουν τὸ κεφάλι τοῦ Πατριάρχῃ σου καὶ σὺ νὰ μὴ μπορεῖς νὰ βγάλεις μελιά. Στὰ φανερά νὰ κάνεις μεγάλους μεγάλους τεμενάδες, καὶ στὰ κρυφὰ, ἔταν δὲ σὲ βλέπει ὁ «ἐπιτετραμμένος», νὰ τρίζεις νὰ δόντια, νὰ σφίγγεις τὴ γροθιά σου, καὶ νὰ βγάζεις ἀπὸ βαθιά μέσα σου, σιγὰ σιγὰ μὴ σ' ἀκούσει ὁ Τοῦρκος, ἕνα βαθὺ «Ἀχ!» καὶ νὰ λὲς «Ἐννοια σας καὶ θάρτει κ' ἐμᾶς ἡ μέρα μας».

Σὲ τέτια ψυχολογικὴ κατάσταση ἕνα ζεστὸ ἀπόγεμα ξεκίνησα γιὰ τὸ φίλο μου τὸ βράχο μ' ἕνα λαμπρὸ βιβλίο στὴ τσέπη μου: τὸ «Δωδεκάλογο» τοῦ Παλαμά. Πάντα μ' ἄρεσε νὰ ξεφυλλίζω ἀφτὸ τὸ βιβλίο καὶ στοὺς στίχους του νὰ βρίσκω κάποτε ἀγάπη, ἄλλοτε ἐνθουσιασμό, πιὸ συχνὰ πίκρα καὶ καμιὰ φορὰ παρηγοριά. Τὸ βιβλίο τὸ ἀνοίξα στὴν τύχη· κι ὅπως κάθε βιβλίο ἀνοίγει μονάχο του στίς σελίδες πὺν περσότερο ἀπ' ἔλες διαδάστηκαν, ἔτσι κι ἀπ' τοὺς δώδεκα λόγους παρουσιάστηκε μπροστὰ μου ὁ «Προφητικὸς». Καὶ ξαναδιάβασα τοὺς θαμάσιους στίχους, τίς κολακεῖες τῶν Βενέτων καὶ Πρασίνων, τὰ παράπονα τὰ σκληρὰ τῶν Ἀκριτῶν, καὶ τέλος ἔφτασα στίς μάδρες προφητεῖες τοῦ Προφήτη

..... πὺν κοιτάζει

μὲ τὰ μάτια τοῦ Ὁραμάτου.

Καὶ εἶμουν ἑτοιμὸς, τέλεια ἑτοιμὸς νὰ δεχτῶ καὶ νὰ πῶ τοὺς πιὸ πικροὺς στίχους πὺν διάβασα ὡς τώρα. Ἦρτε ἡ σειρὰ τους, καὶ κάθε τους λέξη χτυποῦσε σὰ βαρὺ μολύδι στὴν καρδιά: